

چهارشنبه 1 مهر 1394 - 9 ذی الحجه 1436 - 23 سپتامبر 2015

روز بازگشائی مدارس...

* 1 مهر در گذر تاریخ

* روز بازگشائی مدارس
اشاره:

با آغاز سال تحصیلی در اول مهر، همه ساله میلیون‌ها دانش‌آموز، به شوق آموختن دانش، روانه مدارس می‌شوند. این تکاپو جلوه زیبایی را به جامعه می‌بخشد، گویی که خونی تازه به رگ‌های حیات کشور اسلامی عزیزمان وارد شده است و این چنین، تجسم پرمعنایی از نسل آینده به اذهان خطور می‌کند. برای سازندگی، هیچ راهی مناسب‌تر از توجه عمیق به امر مهم تعلیم و تربیت نمی‌باشد. سرمایه‌گذاری بر روی انسان، به معنای سرمایه‌گذاری بر روی مولد فن آوری است و امر آموزش و پرورش، یک سرمایه‌گذاری افزوده است، یعنی هزینه‌ای که صرف یک دانش‌آموز می‌شود، سودی چند برابر خواهد داشت. آموزش و پرورش به طور مستقیم در تحول و پیشرفت سایر نهادهای اجتماعی نیز نقش بنیادی و زمینه‌ساز دارد و ضعف و قوت این نهاد، در نهایت به ضعف یا پیشرفت سایر نهادهای اجتماعی منجر می‌شود.

* تولد «حضرت امام خمینی» رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران در خمین (1281 ش)
اشاره:

حضرت آیت‌الله العظمی سیدروح الله موسوی خمینی در اول مهر سال 1281 ش برابر با بیستم جمادی‌الثانی 1320ق، همزمان با زادروز حضرت زهرا(س) در شهرستان خمین به دنیا آمدند. در دوران طفولیت، پدرشان که از عالمان آن دیار بود به شهادت رسید و سید روح‌الله از آن پس تحت سرپرستی مادر و عمه خود قرار گرفت. ایشان پس از پشت سر گذاشتن دروس مقدماتی و سطح، در محضر آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی به فراگیری دروس خارج همت گماشتند و مورد توجه خاص استاد واقع شدند. ایشان همزمان با تأسیس حوزه علمیه قم، به آن شهر عزیمت نموده و با استفاده از محضر پرفیض حضرات آیات شیخ علی اکبر یزدی و محمدعلی شاه آبادی، در علم هیئت، عرفان، حکمت و فلسفه، به درجه والایی دست یافتند. حضرت امام سپس حلقه درسی خود را تشکیل دادند. در محضر ایشان شاگردان فراوانی

پرورش یافتند که در جریان نهضت نیز، یاور آن حضرت بودند. حضرت امام از جمله کسانی بودند که نقش مهمی در دعوت از آیت‌الله بروجردی به قم ایفا کرده و از ایشان حمایت نمودند.

پس از ارتحال آیت‌الله بروجردی و آغاز گسترده

نقشه‌های ضد اسلامی دستگاه پهلوی، حضرت امام علیه دستگاه جور به پا خاستند و نهضت اسلامی ایران را به جریان انداختند. حوادث متعدد این دوران به ویژه اعتراض و خروش آن حضرت نسبت به کاپیتولاسیون به تبعید ایشان به ترکیه، عراق و هجرت

به پاریس انجامید. امام خمینی(ره) در نهایت

پس از حدود 15 سال دوری از وطن،

در بهمن‌ماه 1357 به کشور اسلامی بازگشته و نظام جمهوری اسلامی را بنیان نهادند. حضرت امام در طول رهبری ده ساله خویش، انقلاب را در حوادث سهمگین پس از انقلاب و دوران جنگ هدایت کرده و در مقابل استکبار،

ندای حق‌خواهی و عدالت‌طلبی را فریاد کردند. سرانجام این رادمرد جهاد و اسوه علم و عمل در چهاردهم خرداد 1368 در 88 سالگی

جان به جان آفرین تسلیم کردند و

پس از تشییعی بی‌نظیر در جهان، در بهشت زهرا به خاک سپرده شدند.

* آغاز ثبت احوال و

صدور شناسنامه به تصویب هیئت وزیران (1297 ش) اشاره:

در شهریور 1295 ش، تصویب نامه‌ای مشتمل بر 41 ماده درباره آمار و ثبت احوال به تصویب هیئت وزیران رسید ولی تا سال 1297 ش

به اجراء در نیامد. در این سال، ثبت احوال در وزارت داخله در تهران تأسیس شد و به تدریج در نقاط دیگر کشور توسعه یافت.

در سال 1303، آئین نامه‌ای مفصل درباره سرشماری

و جمع‌آوری آمارهای گوناگون به تصویب هیئت وزیران رسید. اداره ثبت احوال

در آغاز «سجل احوال» نامیده می‌شد و گاهی تحت‌نظر شهرداری و گاهی، یکی از ادارات وزارت کشور محسوب می‌گردید. این اداره

در سال 1307، به نام اداره احصائیه و سجل احوال

کل مملکتی نامیده شد و در سال 1316

به «اداره آمار و ثبت احوال» تغییر نام یافت. در خرداد 1318، قانون سرشماری به تصویب مجلس شورای ملی رسید و از آن تاریخ تا شهریور 1320،

در 35 شهر، سرشماری به عمل آمد. در سال 1337،

وظائف ادارات آمار و ثبت احوال از یکدیگر تفکیک گردید و تشکیلاتی با نام اداره کل ثبت احوال و نیز سازمان ثبت اسناد کشور تأسیس شد.

* رحلت فقیه

جلیل آیت‌الله «محسن

حرم پناهی» (1381 ش)

اشاره:

شیخ محسن حرم پناهی در سال 1347 ه.ق

در شهر قم و در بیت علم و فقاقت، فتوا و قضاوت چشم به جهان گشود. والد ماجد ایشان

مرحوم مهدی حرم پناهی عالمی زاهد و تارک هوی از احفاد مرحوم ملا آقا حسین مجتهد قمی (ره) و مورد توجه خواص و بزرگان علماء بوده است و مادر ارجمندشان صبیبه مرحوم سید صادق روحانی قمی (ره) و بانویی پارسا و عفیفه بود که در عصر خود الگویی مناسب از زن مسلمان برای سایر بانوان به شمار می‌رفت. نکته بسیار حائز اهمیت

در مورد ایشان این است که در طول سال‌های مبارزات

و بعد از آن هیچ گاه وظیفه اصلی خود را که تحقیق و تدریس، تصنیف و تربیت طلاب می‌دانستند، فراموش نکردند، به طوری که حتی در آخرین روز عمر پر برکت خود نیز در مدرسه فیضیه به تدریس پرداختند و

در روزهای تعطیل طلاب را از علومی همچون تفسیر، اخلاق و اعتقادات بهره مند می نمودند و در همین راستا شاگردانی را جهت مناظره با سایر ملل و مذاهب اسلامی تربیت کردند. سر انجام بعد از 76 سال خدمت در راه اشاعه دین اسلام، در سال 1423 ه.ق دار فانی را وداع و به دیدار حق شتاف و پیکر پاک او را با تشییع با شکوه در جوار حرم ملکوتی حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) به خاک سپردند.

* حرکت جمعی دانش آموزان و دانشجویان و برخورد با رژیم شاه (1349)
اشاره:

روز اول مهر 1349، دانش آموزان سال ششم دبیرستان های تهران به عنوان اعتراض به آئین نامه امتحانات نهائی سال ششم متوسطه، تصمیم به اعتصاب دسته جمعی گرفتند و بیست و ششم مهر را روز اعتصاب محصلین نامیدند. دانشجویان دانشگاه های تهران نیز به حمایت از دانش آموزان معترض که در روز موعود به سمت دانشگاه تهران دست به راهپیمائی زده بودند، به جمع آنان پیوستند. در این حال، حمله وحشیانه دژخیمان رژیم به دانش آموزان، مردم حاضر در صحنه و دانشجویان را بر آن داشت که با مهاجمان به زد و خورد پرداخته و دانش آموزان را از چنگال مأموران نجات دهند. ولی ناگهان مهاجمان مسلح به روی مردم آتش گشودند و ده ها نفر را زخمی و صدها تن را دستگیر نمودند.

* 9 ذی الحجه در گذر تاریخ

* درگذشت «جارالله زمخشری» ادیب، مفسر و محدث معروف اهل سنت (538 ق)
اشاره:

جارالله زمخشری استاد تفسیر، حدیث، علم لغت، ادیب و فقیه مسلمان، سال های بسیاری را در مکه اقامت داشت و از این رو به جارالله یعنی همسایه ی خدا مشهور شد. زمخشری، به جهت علم و دانش بسیار در زمینه ی علوم دینی، مورد احترام فضلا و دانشمندان عصر خود بود و آثار بسیاری را در زمینه ی علوم مختلف اسلامی از خود به یادگار گذاشت. از مهم ترین تالیفات زمخشری می توان به تفسیر کشاف و مقدمه الادب اشاره کرد.

* ارتحال عالم کبیر «علامه طبرسی» مفسر شهیر قرآن کریم (548 ق)
اشاره:

ابوعلی فضل بن حسن طبرسی در سال 468 ق به دنیا آمد. پس از فراگیری مقدمات در مشهد مقدس به تحصیل ادبیات عرب، قرائت، تفسیر، حدیث، حساب و جبر، فقه، اصول و کلام پرداخت و در آن علوم متبحر گردید. علامه در حدود 54 سال در مشهد بود و سپس راهی سبزوار شد و به تدریس و تالیف همت گماشت. قطب الدین راوندی، ابن شهر آشوب، ضیاء الدین راوندی و... از جمله شاگردان او به شمار می آیند. همچنین اسرار الامامه، تاج الموالد و کنوز النجاح از تالیفات اوست. از میان ده ها کتاب او، تفسیر کبیر مجمع البیان، به عنوان سرآمد تفاسیر، مطرح گردیده است. او همچنین فقیهی وارسته و عالمی آگاه بود و محل مراجعه ی مردم واقع می شد. سرانجام امام مفسران، پس از نزدیک به هشتاد سال عمر با برکت در روز عرفه ی سال 548 ق بدرود حیات گفت. بعضی، مسمومیت توسط بدخواهان را عامل درگذشت وی گفته اند. بدنش را به مشهد منتقل کرده و در جوار حرم امام رضا (ع) به خاک سپردند.

* شهادت حضرت «مسلم بن عقیل» نماینده ی امام حسین (ع) در کوفه (60 ق)
اشاره:

مسلم بن عقیل که از شخصیت های برجسته وبا تقوای زمان خود به شمار می رفت، برای ارزیابی میزان وفاداری مردم کوفه به امام حسین (ع) به این شهر رفته بود. زیرا مردم کوفه، طی هزاران نامه، از امام حسین برای رفتن به این شهر و قیام علیه حکومت ستمگر یزید بن معاویه، دعوت کرده بودند. مردم کوفه اگرچه در ابتدا به گرمی از مسلم بن عقیل استقبال کردند، اما هنگامی که عبیدالله بن زیاد که مردی سنگدل و بی رحم بود بر کوفه حاکم شد، کوفیان، فریب وعده های دروغین او را خوردند و

به خاطر ترس و جهل، دست از حمایت امام حسین(ع) کشیدند و مسلم را تنها گذاشتند. در پی آن، مسلم به دست عُمّال ابن زیاد گرفتار آمد و به دستور آن حاکم پلید، فرستاده‌ی امام حسین(ع) را از بالای دارالاماره به پایین انداختند و او را به شهادت رساندند.

* روز عرفه(روز نیایش)

اشاره:

روز نهم ذی‌الحجه به عنوان روز عرفه از اعیاد بزرگ اسلامی به شمار می‌رود، گرچه به اسم عید نامیده نشده است. در این روز خداوند تبارک و تعالی بندگان خود را به عبادت و اطاعت خود فراخوانده، و سفره‌ی جود و احسان خود را برای بندگان خود گسترانده است. شیطان در این روز خوار و حقیر و خشناک است. از ظهر روز نهم ماه ذی‌الحجه، زائران خانه‌ی خدا در صحرای عرفات وقوف می‌کنند و برای این وقوف، فضایل بسیاری ذکر شده است. در غروب این روز، زائران، از عرفات به مشعرالحرام می‌روند و خود را برای سایر مناسک پر شکوه حج آماده می‌کنند.

* رحلت آیت الله «سیدابوالحسن اصفهانی» زعیم شهیر حوزه‌ی علمیه‌ی نجف(1365 ق)

اشاره:

سیدابوالحسن اصفهانی در سال 1284 ق در یکی از روستاهای اصفهان به دنیا آمد. پس از گذراندن دروس ابتدایی در زادگاهش، به حوزه‌ی اصفهان رفت و در نهایت تنگدستی به فراگیری علوم دینی و تدریس همت گماشت. در 24 سالگی راهی نجف شد و از محضر میرزای شیرازی، میرزا حبیب الله رشتی، محمدکاظم یزدی و آخوند خراسانی و... بهره‌مند گردید. ده سال آخر حیات وی، همزمان با مرجعیت عامه و زعامت دینی شیعیان بود. از مهم‌ترین آثار ایشان، وسیلة‌النجاة و انیسُ المقلّدين می‌باشد. همچنین آیات عظام: سید محسن حکیم، سید محمد هادی میلانی، سیدمحمود شاهرودی، سردار کابلی، علامه طباطبایی، سید عبدالله شیرازی و میرزا هاشم آملی و... از جمله شاگردان او می‌باشند. این عالم ربانی سرانجام پس از 81 سال عمر پر برکت در کاظمین دارفانی را وداع گفت و در نجف اشرف به خاک سپرده شد.

* 23 سپتامبر در ذر تاریخ

* روز ملی و اعلام استقلال و تشکیل حکومت پادشاهی «عربستان سعودی» (1932م)

* درگذشت «زیگموند فروید» روانپزشک و

روانکاو معروف اتریشی (1939م)

* مرگ «ادوارد راس» زبان‌شناس و مستشرق خاورشناس برجسته انگلیسی (1940 میلادی)